

ULEPSZAMY KRAKÓW!

Stowarzyszenie Ulepszamy Kraków!
REGON: 386529448, NIP: 6772455330
Nr ew. 137/Miasto Kraków
ul. Szyszko-Bohusza 21
30-251 Kraków

Kraków, 6 lutego 2023 r.

Prezydent Miasta Krakowa
Jacek Majchrowski
pl. Wszystkich Świętych 3-4,
31-004 Kraków

Szanowny Panie Prezydencie!

Niniejsze pismo składamy w trybie ustawy o petycjach.

Z wielu krakowskich przedszkoli oraz szkół nie został jeszcze usunięty silnie rakotwórczy i toksyczny subit, którego szkodliwość jest porównywana do azbestu. Tworzywo w dawnych latach było stosowane do montażu podłóg oraz elementów wyposażenia. Stosowanie substancji w budownictwie jest już od 1996 roku zakazane. Miasto nie stworzyło jednak nawet planu jak pozbyć się zagrożenia, a problem może dotyczyć około 40 placówek oświatowych. Na nasze pytania skierowane do urzędu, otrzymaliśmy dosyć wymijające odpowiedzi. Dlatego zwracamy się do Pana Prezydenta, z apelem żeby Kraków stworzył program usuwania niebezpiecznego subitu z krakowskich przedszkoli i szkół.

„Broń z opóźnionym zapłonem”, „niebezpieczna trucizna” czy „silnie rakotwórcze tworzywo” to tylko niektóre z określeń, które można przeczytać w prasie specjalistycznej o subicie. W niektórych publikacjach pojawia się nawet opinia, że związek charakteryzuje podobna szkodliwość, co azbest. Wiedza o problemie jest jednak dużo mniej powszechna, a przepisy nie określają odpowiednich procedur usuwania zagrożenia. Stosowanie produktu jest już zakazane od 1996 roku, kiedy zostały wprowadzone nowe normy w budownictwie. Niebezpieczeństwo stanowi bardzo duża zawartość szkodliwego benzopirenu w subicie, który może się ulatniać nawet przez długie lata. Tworzywo najczęściej było wykorzystywane do montażu podłóg. Na lepik cały czas oddziałują różne siły i mogą się pojawiać mikropęknięcia, które będą skutkować uwolnieniem szkodliwych związków. Dlatego subit mimo upływ czasu pozostaje nadal groźny. Wyniki badań dotyczące złego wpływu na zdrowie substancji są jednoznaczne i zostały potwierdzone przez wiele szanowanych instytucji. Na temat tworzywa jest mnóstwo publikacji, z których wyłania się obraz sporego zagrożenia. W latach 80-tych sporo europejskich krajów na dużą skalę przeprowadziło akcję usuwania subitu z budynków.

Na problem zwrócił nam uwagę nauczyciel jednej z krakowskich szkół. Chcąc się dowiedzieć więcej o skali zjawiska wystąpiliśmy z wnioskami o informację publiczną do Urzędu Miasta Krakowa i Miejskiego Centrum Obsługi Oświaty. Otrzymaliśmy jednak tylko bardzo lakoniczne odpowiedzi.

Miejscy urzędnicy zapewniali nas jedynie, że subit „jest sukcesywnie usuwany przy wykonywaniu remontów podłóg w budynkach jednostek oświatowych”. Miasto nie dysponuje listą placówek, gdzie tworzywo stanowi zagrożenie, bo nie została przeprowadzona inwentaryzacja. Dlatego wszelkie prace mają tylko charakter doraźny. Nie ma przepisów wprowadzających obowiązek opracowania planu usuwania toksycznych substancji z placówek oświatowych, a władze Krakowa niestety rzadko podejmują działania, które wykraczają poza niezbędne minimum. Nieoficjalnie dowiedzieliśmy się, że problem może dotyczyć około 40 placówek. Nikt jednak nie chciał na piśmie potwierdzić tej informacji.

Apelujemy o stworzenie specjalnego programu usuwania subitu z krakowskich szkół i przedszkoli. Działania powinna poprzedzić dokładna inwentaryzacja, która pozwoliłaby dobrze zaplanować podejmowane czynności. Uważamy, że pozbycie się zagrożenia trzeba potraktować jak priorytet. Dzieci w Krakowie są już narażone na wiele szkodliwych czynników jak chociażby smog. Dlatego powinno się szczególnie dbać o organicznie innych niekorzystnych bodźców, które są możliwe do wyeliminowania. W większości problem dotyczy podłóg wykonywanych ponad 25 lat temu, które i tak wymagają już pewnie wymiany. Dlatego w tym wypadku można połączyć względy użytkowe z dbałością o zdrowie.

Nie rozumiemy, czemu miasto z samo z siebie nie zajęło się zagrożeniem w sposób systemowy. Liczymy, jednak, że błąd zostanie szybko naprawiony. Sytuacja stanowi afekt szerszego problemu jakim są zdecydowanie zbyt małe nakłady na remonty krakowskich szkół. Brak środków sprawa, że wiele pilnych przedsięwzięć jest odkładanych na bliżej nieokreśloną przyszłość.

Wyrażamy zgodę na upublicznienie naszych danych.

Krzysztof Kwarciak

przewodniczący Stowarzyszenia Ulepszamy Kraków!

